

Bemærkninger til forslaget

Formålet med kombinationen af dels årlige offentligt tilgængelige beretninger, dels en mere repræsentativ udpegning af medlemmer af det såkaldte Wambergudvalg og dels et egentligt folketingsorgan er, at ministrene får adgang til at fremlægge de helt generelle træk ved tjenesternes virksomhed i beretningerne, mere specificerede retningslinjer og virksomhed i øvrigt for folketingsorganet og personsagerne i Wambergudvalget.

Ad 1

Efter forslagsstillernes opfattelse bør de årlige beretninger fra efterretningstjenesterne bl.a. indeholde:

- en beskrivelse af de væsentligste begivenheder med virkning for tjenesternes arbejde i året,
- hovedtræk i samarbejde med inden- og udenlandske myndigheder, herunder andre efterretningstjenester,
- efterretningstjenesternes generelle retningslinjer for deltagelse i den internationale terroristbekæmpelse,
- en beskrivelse af efterretningstjenesternes generelle virksomhed i forbindelse med flygtninge og udlændinge bosiddende i Danmark,
- efterretningstjenesternes generelle retningslinjer for indsats i forhold til danske virksomheder, herunder f.eks. disses overholdelse af COCOM-aftalerne,
- de generelle retningslinjer for overvågning og registrering af danske statsborgere,
- et statistisk afsnit, som belyser antallet af registre i efterretningstjenesterne, disses art, antallet af registrerede personer og organisationer, antallet af nyoptagelser og sletninger, antallet af dommerkendelser for indgreb foretaget efter grundlovens § 72 opgjort efter indgrebets art samt antallet af tildelingsninger og domfældelser,
- oplysning om, hvor mange personer tjenesterne beskæftiger, og hvilke økonomiske rammer tjenesterne har til rådighed,

- oplysninger om efterretningstjenesternes interne og eksterne publikationsvirksomhed med angivelse af artikelindeks.

Ad 2

Efter forslagsstillernes opfattelse bør det såkaldte Wambergudvalg, der hovedsagelig beskæftiger sig med at føre tilsyn med efterretningstjenesternes registreringsvirksomhed og videregivelse af oplysninger samt med at føre tilsyn med de retningslinjer, der gælder for tjenesternes registreringsvirksomhed, være et parlamentarisk valgt organ. I dag er udvalget ikke særlig repræsentativt sammensat, idet kun den forsvarspolitiske højrefløj er repræsenteret i udvalget, ligesom det heller ikke forekommer betryggende, at udvalget er uden eget sekretariat, hvilken funktion i dag varetages af en politifuldmægtig i politiets efterretningstjeneste. Wambergudvalgets mødeaktivitet er så sparsom, at udvalgets kontrolfunktioner ikke kan udøves med den kritiske grundighed, der er forslagsstillernes intentioner.

Dette udvalg vil således være ene om at varetage kontrollen med personsager, og vi forestiller os, at udvalgets medlemmer for at sikre en høj grad af kontinuitet udpeges for en 6-årig periode med mulighed for genudnævnelse. Udvalgets medlemmer bør derfor efter forslagsstillernes opfattelse ikke være medlemmer af Folketinget, men personer, der i den offentlige debat nyder almindelig tillid.

Ad 3

Efter forslagsstillernes opfattelse bør det parlamentariske kontrolorgan bestå af en repræsentant for hvert af de partier, der har sæde i Det Udenrigspolitiske Nævn.

Kontroludvalgets opgave er at følge tjenesternes virksomhed, hvilket dels sker ved, at udvalget orienteres om de generelle retningslinjer for tjenesternes virksomhed, herunder også registreringspraksis, og dels om disses virksomhed i øvrigt.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at efterretningstjenesterne i et demokratisk retssamfund efter hele deres karakter meget let udvikler sig til et